

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Aprilis' 15-dikén, 1825.

Nagy Britannia.

Március' 30-kán felolvastatott a' Parlamentum' alsó házában az a' törvényjavallat, mellyet a' Bourdet' és a' Londonban lévő Irlandiai Catholikus Küldöttség' kívánságára, további megfontolás alá fog venni ezen ház, és vagy másodszori felolvastatását is megengedi, vagy nem. A' Jovallat ez: — „

„Minthogy a' thronusra való következési jus ezen egyesült és a' tőlök függő országokban, a' Koronának újabb megszorittatása 's az alattvalók' szabadságaiknak bátorságosabb lábakra lett állittatása által, állandó és megsérthetetlen módon megerössített —

„Minthogy a' Protestáns Püspökök' Egyháza Angliában és Irlándiában, valamint szintén ennek tudománya, fenyítéke és administráltatása; 's így a' Protestáns Presbyterek' Egyháza is Skótzsiában, valamint szintén ennek tudománya, fenyítéke és administráltatása is, Anglia és Skótzsia úgy Anglia és Irlandia között, költsönös egyesületi Akták által, különösen mindnyájokra nézve állandó és megsérthetetlen lábakra állittatott 's megerössített. —

„És minthogy az ő Felsőge Catholikus alattvalóinak állapotjok, gondolkodások' módja 's magokviscelete illendőképpen megvizsgáltván meghatározott, hogy nékiek az egyesült Britannus birodalomban szerencsésen fennálló Constitúciónak és Országlásnak jóvaival és jótéteményeivel való élés megengedessék, a' végre, hogy az ő Felsőge minden hűséges és engedel-

mes alattvalóji egy nemzetté öszszeolvadjanak, melly által a' köztök uralkodott minden részrehajlások és veszekedések kirtatván 's a' feledékenység' tengerébe merítettvén, ez által az Anglia és Irlandia közt való egyesülés erősebbé tétetessék, 's az alattvalóknak sziveik a' Király' személyének, familiájának, koronájának és országlásának segítségére, valamint szintén a' magok' tulajdon jusaiknak és szabadságaiknak oltalmazására, egyenlő haszonvételtől buzdittatva öszszezsátolódjanak és öszszekötessenek —

„És, mint hogy a' Nagy Britanniai és Irlandiai Parlamentumoknak bizonyos (rég) Aktáik szerént, arra, hogy itt valaki némelly hivatalokra juthasson 's némely jusokkal élhessen, megkívántatott, hogy magát egy bizonyos Vallástételre elajánlja, a' melly Vallástétel közönségesen a' Transsubstantiatio, a' Szentek-segységülhívása, 's a' mise-béli áldozás ellen való Kinyilatkoztatásnak nevezetik — és a' következő szavakból áll: — „

„En, A. B. kinyilatkoztatom, hogy „sem az Uri-Vacsora' Sacramentumában, „sem a' kenyérnek és bornak részeiben, „sem azoknak megszenteltetésekor sem „azután, akár ki által menjen is véghez „a' megszenteltetés, nints jelen semmi „Transsubstantiatio —

„Én A. B. megesmerem, megvallom, „és kinyilatkoztatom közönségesen az Isten előtt, hogy azt hiszem, hogy az Uri-vacsora' Sacramentumában a' kenyér és „bor valóságos részeinek a' Jésus Kristus' „testvére és vérévé való semmi féle Trans-

„substantiatio sem a' megszenteltetéskor sem azután nem történik, akár ki által esett a' megszentelés. Továbbá, hogy a' Szűz Mária avvagy más akármelyik Szentnek segítségül való hívattatása vagy imádtatása, vala- mint szintén a' mise-béli áldozás is, úgy, mint a' Romai Egyháznál mostan szokásban vagynak, babonázás és bálványozás lé- gyenek. Továbbá hiszem, valam, és kö- zönségesen kinyilatkoztatom az Isten előtt, hogy ezen Vallástételt minden részeire nézve az előttem felolvastatott szónak tulajdon és szokott értelmek szerént te- szem, úgy, mint azokat az Anglus Pro- testansok közönségesen értik, minden ki- ségés, kétséges értelem, és mentális re servatio (gondolati fenntartás) nél- kül, valamint szintén a' Pápától, vagy más akár mi Hatalomtól vagy Személy- től előre ezen végre adatott Dispensatio (feloldoztatás) nélkül, avvagy hogy azt hinném, hogy én ezen Nyilatkoztatás vagy ennek valamely része alól az Isten vagy emberek előtt feloldoztatódhat- nek vagy felszabadíthatódnak, még pe- dig úgy se', ha a' Pápa maga, vagy más akár mi Személy vagy több Személyek, avvagy akár mi más Hatalom engem at- tól dispenzálnának, vagy is azt, (tudni- illik a' tett Nyilatkoztatásokat) semmivé to- lhatnék avvagy kinyilatkoztatnák, hogy az, eleitől fogva semmi és semmi ere- jű volt.“

„És mint hogy ezen eddig szokásban volt Nyilatkoztatások csupán olly lelki, és religiói tárgyakat illetnek, mellyeknek az ő Királyi Felsége' alattvalói' köteleességcike- hez és hűségekhez semmi köze nintsen —

„Mind ezekre a' tekintetekre nézve méltóztassék a' dolgot úgy intéztetni el ő Felsége: hogy K. Felséges Méltósága' s a' mostani Parlamentumban együtt lévő pa- pi és világi Lordoknak s alsó házbéli ta- goknak tanácslása s megegyezése s ha- talma által határozassék és erőssíttessék

meg: „Hogy a' feljebb említett Parlamen- tumi Aktáknak mind azok a' részeik, a' mellyeknek erejek szerént a' most emli- tett Nyilatkoztatások, vagy azoknak va- lamely része, mint Feltétel úgy ki- vántatik-meg az ő Felsége' alattvalójától a' végre, hogy bizonyos hivatalokra jut- hassanak s némelly jusokkal és polgári hasznokkal élhessenek, ezennel minden ki kötés nélkül vétetessének vissza, némelly alább következni fogó határozással.“

„Hanem, minthogy ugyancsak az em- lített különbkülönb Parlamentumi Akták szerént az azok által megrendeltetett ügy- nevezett Alattvalói Suprematziái és Meg- tagadó Esküvések bizonyos czélokra néz- ve megkívántatnak, de a' melly Esküvések- nek letételére az ő Felsége Nagy Britanniai és Irlandiai Catholikus alattvalói eddig is mindenkor éppen úgy készek és hajlan- dók voltak mint az ő Felsége egyéb alatt- valói, csak a' Suprematziái Esküvésnek letételkor volt az a' kétségeskedéssek, hogy attól tartottak, hogy az úgy magyarázta- tódhatna, mint ha ők ezen Esküvés által a' Pápanak vagy a' Romai Egyháznak a' Religiói Hit' dolgaiban való lelki hatal- mát megtagadnák: — Erre nézve határoz- tassék-meg továbbá, hogy ennelutánna az ő Felsége Catholikus alattvalói mind azok- ban az esetekben, hol a' Suprema- tziái Esküvést a' törvénynek kíván- sága szerént a' végre, hogy Státuspolgári jökökkel és jusokkal élhessenek s hivatalo- kat viselhessenek, le kellett tenniük, az eddig elejükbe szabattatott Esküvés helyét az itt következőt tartozzanak letenni és aláírni, tudniillik: —

„Én A. B. megígérem s szívem sze- rént megesküszöm, hogy a' most ország- ló Felség eránt olly engedelmis és hűsé- ges leszek, mint egy hűséges' alattvaló- hoz illik, és a' Királyt, a' mennyire az én erőmtől ki fog telni, az ő személye,

„koronája és méltósága ellen főzetelhető
 „mindenféle összeesküvések és próbatételek
 „ellen oltalmazni fogom; továbbá, hogy
 „minden kitelhető módon iparkodni fogok
 „azon, hogy ő Királyi Felsőge, Örökősei
 „s az utánna következők előtt minden
 „árulási plánumokat és árulási özsze-
 „kuvéseket, a' mellyek ellencnek gerjesztet-
 „ni fognának, fel fedezek. Továbbá egye-
 „nességgel megígérem, hogy azon Koro-
 „nai vagy Thronusi következőt, a' melly
 „egy illy Titulusi Parlamentumi Akta ál-
 „tal: A' Korona' további megszo-
 „rítatására s az alattvalók' ju-
 „rsaiknak és szabadságaiknak bá-
 „torságosabbá tételésekre va-
 „ló Akta — Sofia Princzaszszonyra,
 „Hannoverai Válosztó Fejedelemlére és
 „Özvegy Herczegnére, s az ő Vér szerint
 „való Protestáns Örökőseire határozottatott
 „és ezeknél marad, fenntartani, segítel-
 „ni, és Oltalmazni kész leszek; s hogy
 „é-képpen esküvéssel lemondok arról,
 „hogy valamely más személy eránt, akár
 „ki lenne az, a' ki ezen Országok' Koro-
 „nájához valami just formálna, engedel-
 „mességet és alattvalói hűséget esküdjek.
 „Továbbá esküszöm, hogy mint nem-ke-
 „resztyéni és istentelen állatást megvetem
 „és utálok azt, hogy egy vagy több sze-
 „mellyeket azért vagy olly fogás alatt,
 „hogy Eretnekek vagy Hitetlenek,
 „meggyilkolni vagy megölni szabad lé-
 „gyen: hogy továbbá azt a' nem-keresztyé-
 „ni vagy istentelen állatást is megvetem és
 „utálok, hogy az Eretnekek vagy Hi-
 „tetlenek eránt semmi ígér- és hit-
 „megtartással nem tartozunk. Továbbá ki-
 „nyilatkoztatom, hogy az a' Vélekedés
 „nem tartozik az én Hitem' ágazatai köz-
 „zé, s hogy én arról egészen lemondok
 „és azt megvetem s egészen elesküszöm,
 „hogy azon Monarkhákat, kik a' Pápa és
 „a' Concilium, vagy a' Romai Széknek
 „valamely egyéb Tanátsa vagy Tisztikar-

„ja által exkommunikáltattak, a'
 „magok alattvalói vagy más akár ki ál-
 „tal megöletethessenek vagy letételtethes-
 „senek; s megígérem, hogy én semmi
 „ilyen vagy egyéb olly Vélekedést, a'
 „melly ezen Nyilatkoztatásnak valamely
 „foglatatjával ellenkezne, tartani, erőssi-
 „síteni, vagy elősegélleni nem fogok. Azt
 „is kinyilatkoztatom, hogy nem hiszem
 „azt, hogy a' Romai Pápa, vagy valamely
 „más külső Fejedelemlnek, Fő Papnak,
 „Státusnak, Hatalmasságnak ezen Britan-
 „nus birodalom-an valamely világi
 „vagy polgári Törvényszéki ereje, Ha-
 „talma, Felsősége, vagy Elsősége, egye-
 „nesen vagy mellesleg legyen vagy lehés-
 „sen. Hasonlóképpen közönséges esküvés-
 „sel lemondok a' most fennálló Egyházi
 „Constitúciónak felfordítatására olly vég-
 „gel való minden célzásrol, hogy annak
 „helyébe a' Romai Catholikai Egyház'
 „Constitúziója hoztassék-bé. Továbbá
 „közönségesen megesküszöm, hogy soha
 „valamelly kizsoritó just (privilegiumot),
 „melynek birtokában vagyok vagy lehe-
 „tek, arra használni nem fogok, hogy
 „ezen Országban a' Protestáns Religiót és
 „Országlást megháborítsam; s megesme-
 „rem, megvallom és közönségesen az Is-
 „ten' színe előtt kinyilatkoztatom, hogy
 „ezen Nyilatkoztatást s ennek minden ré-
 „szeit, ezen Esküvésnek valóságos és szo-
 „kott értelme szerint minden kifogás ket-
 „tős értelem vagy elmebeli fenntartás, s
 „a' Pápanak vagy a' Romai akár mi né-
 „mű Tanátsnak vagy más személynek már-
 „megtett Feloldozása (dispensatioja) nél-
 „kül teszem és adom, s a' nélkül hogy
 „azt hinném, hogy engem' ezen Nyilatkoz-
 „tatás vagy ennek valamely része alól az
 „Isten és Emberek előtt feloldozhatna vagy
 „felszabadíthatna az, ha mindjárt maga
 „a' Pápa, vagy más akár melly Fő Ta-
 „náts vagy Személy attól dispensálna is,
 „vagy azt semmiré tenné avagy semmi-

„nek és semmitérőnek lenni nyilatkozatnia.“ —

„Isten engem úgy segítjen.

„És hogy határozassék 's erősíttessék-meg, hogy azon Szentély a' ki ezen Esküvést ezen módon leteszi 's aláírja, minden jusokat, hivatalokat, és szabadságokat nyerhessen, birhasson 's minden tekintetben olly kiterjedéssel és hatalommal használhasson, mint ha éppen a' fennemlített Suprematziái Esküvést tette volna le, a' továbbá oda-alább következő fogó Határozásoknak fenntartásával.“ — (A' többi következik).

Minister Canning jelen volt ugyan az alsó ház üléseiben Márcz. 29-dik és 30-dik napjain, de még most is olly gyenge, hogy alig lehet valamit hallani a' beszédjéből. — A' Felső ház a' Minister Liverpool jóvállására Április' 13-dikéig, az alsó pedig a' Minister Canning jóvállására Ápr. 14-dikéig félbe szakasztották az üléstartásokat.

A' milyen nagy pusztításokat tettek a' Hannoverai tartományokban a' Februáriusi áradások, éppen olly nagy valamint Hannoverában úgy Angliában is az inségre jutott népségnek felsegíttetésére czélzó könyörületesség. Valamint a' Yorki Herceg Londonban egy különös Egyesületet állított lábra, hogy az ott lakó gazdag Anglusok' könyörületességét 's adakozóságát a' magok Hannoverai alattvaló társaik' felsegítésére buzdítsa, úgy magában Hannoverában is nem kevesebb készség nyilatkoztatja magát a' nyomorultak eránt, mint mind ezeket azon levélből által lehet látni, melyet a' Hannoverai Vice-Király, R. Princz Friedrich Adolf Cambridgei Herceg ezen tekintetben Márcz. 4-dik napján a' Királyi Udvarnál Londonban lakó Hannoverai Miniszterhez Gróf Münsterhez írt: —

„Kedves Ministerem! Mi itt Hannoverában mindent megteszünk, hogy azon szerencsétleneket, kik az Orkán által okoztatott tenger-kionlása miatt mindeneiket elvesztették, felsegíthessük, 's azon károkat, melyeket ezen ország vallott, jóvá tehessek. Azok a' hatodfél ezer font Sterlinge (65,000 forintot), melyet nekünk a' Londoni Egyesület küldött ide, nagyon ohajtott segedelem valának: hanem mondhatom, hogy itt is sokak igen szépen megkülönböztették magokat. Az itt felállott Segítő Egyesület az én jelenlétemben mindjárt az első ülésben 19 ezer Tallérokat ajánlott. A' városban a' házaknál tétetett Collekta is 14,000 Tallerra telt. Az Udvarnokok is adtak 2000-rot, 's a' Szent lélek' ispotálya is 500-zat. Ha kérdezni találná a' Király, hogy hát én mennyit adtam, mondja-meg az úr, hogy én 10,000, a' Feleségem 1000 Tallért adtunk. Reménségem szerint azt is jóvá fogja hagyni a' Király, hogy engedelmet adtam a' Hannoverai Országlószéknek arra, hogy a' katonaságot mind az elszagattatott 's elmosatott víztöltéseknek 's gátaknak helyreállítatására fordíthassa, a' melly munkának János napig mindenütt el kell végeztetni, 's a' melly valóságos Herkulesi munka fog lenni. Akár melly végzetlenek légyenek is az árvíz által itt okoztatott károk, azt szerencsére még is meg kell vallanunk, hogy ember nem vezett ezen alkalmatossággal annyi el, mint 1817-ben, a' midőn csak Brémában és Kelet-Frieslandiában 6000 holt testek találtak-meg az árvíznek elmúlása után és temettettek-el. Angliába való útozásomból most semmi se lehet, mert el nem távozhatok innét addig, míg mindenek jó rendben nem lesznek. Addig is éljen boldogúl Kedves Ministerem: „Fridrich Adolph.

Herceg Wellington azon Hollandiai tartományok' segítségére, melyek a' tengernek ezen kiáradása által megkárosítottak, 1200 forintokat adott.

Gubraltárt, nagyon tölteti az Anglus Országloszék minden fele hadi és ele- ségi készületekkel.

Az Anglusoknak mostani Kelet-Indiai hadakozása nagyon figyelemtessé tette a' Chinal Császári Országloszékét. A' Pe- kingi Ujságlevelekben olly Császári pa- rancsolat találtatik, hogy a' birodalomnak Dél-Nyugoti határai, mellyek egész a' Birmán tartományokig terjednek, ok' épít- tetendő Vég-várak által erőssítessenek meg — „mint hogy különben, illy kifejezések fordulnak elé a' parancsolatban, a' nyug- hatatlanságoknak gerjesztői 's egyéb gon- nosztévők a' Chinal Birodalomnak ezen tartományait is veszedelmeztethetnék.“

Azon sergek között, mellyek a' Ke- let-Indiai armádától a' Birmánok ellen a' Napkeleti határok felé folytatják útjokat, olly nagyon szökni kezdtek a' katonák, hogy ezen rosznak meggátoltathatása vé- ggett 10 Rupiákból álló jutalom hirdettetett- ki egy elszökött katonának elfogásáért.

Azon Anglus fárodhatatlan Utasok kö- zött, a' kik mostanság Afrikának megjárá- sára vetették fejeket, Denham az a' sze- rencsés, kiről azt írják, hogy Afrika' kö- zepén helyheztetett Bornu nevű ország- nak megjárásából Tripolisba szerencsésen vissza érkezett. Ez egy hatalmas és szé- lesen kiterjedő Birodalom. Denham 18 hónapokig lakott ennek Királyánál. Tripo- lisból levelet küldött Londonba, a' melly- ben így fejezi ki magát. „Kevés napok alatt útnak fogunk indulni társaimmal Anglia felé, most pedig az a' szerencsénk van, hogy előre is jelenthetünk annyit, hogy útozásunk reménségünk felett jól ütött-ki.

Generális Mina nagyon elegésségte- lenült Angliában, melyre nézve Orosai' jóvállásából tengeri ferdővel fog e' nyári hónapokban élni.

Anglus Kapitány Mathews, a' ki Generális Riegóval azon utolsó expe- ditzión jelen volt, a' hol egy majorban a'

Spanyol parasztok által elfogattak, ezen történetnek egész históriáját leírván nyom- tatásban kibotsátotta.

Azon Herkulesi munkát, hogy a' Ta- mesis vize alatt annak egyik partjától fogva a' másik partjáig utat csináljanak, szorgalmasan folytatják. Az erre kíván- tató költség, Aktziák által kevés idő alatt össze gyűjtetett. Nagyon kapták őket; melyre igen sokat tett az, hogy a' költség előre felvettetvén úgy találatott, hogy olly kevés leszen, hogy össze se hasonlittat- hatik egy olly hidra kívántató költséggel, a' melly egy ugyan ezen folyóvíz felett által-vívő hidra kívántatna. Az út duplá- san megy-el a' víz alatt; csak nem csu- pa téglákból készítették, a' mellyek úgy nevezett Romai téglaporenyv vakolattal fog- laltatnak össze. Egy Anglus rúdnyi fal, a' melly 15 és fél lábnyomokat teszen, a' munkások' bérét ide nem számolván, 360 Frankba kerül. Fel van pedig számlálva, hogy az ezen egész földalatti bőlthajtásos út 1280 ilyen rúdkra fog telni; következés- képpen az egész út (a' munkások' bére nélkül) csak 450,000 Frankba fog kerülni, a' melly sumnával ezen helyen a' Tame- sis vizén csak egy híd-hajlatot is alig le- hetne készíttetni. Tehát nem csak azon tekintetben, hogy ezen út által a' vízen le's fel evező hajók nem akadályoztatódnak, hanem gazdasági tekintetben is nagyon hasznos fog ezen híd lenni, ha elké- szülhet.

A' Ministerek több olly Írásokat a' Parlamentum' házaí' etejibe terjesztettek, mellyek a' Nagy Britannia és Észak-Amérika között Gentben készült Kötés' betöltetését illetik, a' melly Kötésben egy Czikkely eránt Nagy Britannia és Észak-Amérika együtt meg nem egyezhetvén, Orosz Csá- szár Ó Felségét kérték vala, hogy köztök ezen Czikkelyre nézve lenne ítélő Biró.

A' Császár' ítélete a' vetélkedés alatt lévő kérdésre nézve summásan ennyiből állott:

„A' Császár úgy ítél, hogy az Észak-Amerikai egyesült Státusoknak jussa van Nagy Britanniától illendő elégtételt kívánni mind azokért a' magános tulajdonokért, melyeket a' Britannus hadakozó rész a' másiktól elvett, és mint hogy itt az elvett magános tulajdon nevezet alatt leg inkább csak rabszolgák értetnek, jussa van az Egyesült Státusoknak a' Britannusoktól mind azokért a' rabszolgákért elégtételt kívánni, kiket az Anglus hadakozó rész azon helyekről és vidékekről elvihetett, a' mellyek a' Genti egyezés szerint a' hadakozás után az Anglusoktól az Amerikaiaknak visszaadattak. Jussa van Amerikai egyesült Státusoknak mind azokat a' rabszolgákat vissza kívánni vagy mind azokért elégtételt kívánni, ki a' mondott helyekről vagy vidékekről, vagy az ezekhez tartozó tengeröblökről Anglus hajókra által vitettek: — Hanem ellenben

„Nem tartozik Nagy Britannia az olly Amerikai rabszolgákat vissza adni vagy azokért elégtételt fizetni, a' kiket olly helyekről vagy vidékekről vittek el az Anglusok, a' melly helyeknek és vidékeknek a' hadakozás után való vissza adattatása a' Genti Kötésben meg nem rendeltetett. Ezekért elégtételt kívánni nints jussa az Egyesült Státusok Országlószékének.

Végezetre megigéri a' Császár, hogy továbbá is kész leszen a' két Státusok között mint Köz-ítélő-Bíró az olly alkudozásokra nézve való közbenjárásra eléállani, a' melly alkudozások a' két Státusok közt azon tárgyakra nézve magokat elé adhatják, a' mellyek eránt való Közbirói munkára a' két Státusok által megkeresetett.

T o s k á n a .

A' Toskániai Cs. K. Országló Nagy Hercegné e' hónapnak első napján reggel

lebetegdven, szerencsésen szült egy Princeszszonykát, s az onnét érkezett tudóstánsnak megindulásakor mind maga a' gyermekágyas Nagy Hercegné mind pedig a' született kisded, igcu jól voltak.

B é c s .

A' mestori-mívek' barátai' figyelmét igen méltán és nagy mértékben magokra vonták itt mostanság két festések, a' mellyeknek tökéletes elkészítésére az itt lévő Akadémiai Professor Kraft Péter Úr ritka mív-mesteri tehetsége és szorgalmatossága néhány esztendőök olta valának fordítva.

Ezen festések, mellyek közül egyik a' Felsőges Urunk Budai koronáztatását, a' másik Zrininck utolsó kiütését ábrázolja s mind ketten a' Pesti Muzcum számára vagynak határoztatva, a' magok költői elrendeltetésekre s nagy neműlészületjekre való tekintetben telyesen meglepik vagy egészen elfoglalják a' nézők figyelmét, mellyet már a' tárgynak nagysága s a' Mesternek festés-béli talentumai különben is előre felbuzdítottak. Az első festésben az egészen szembe-tüntető szempillantatot az a' jelenet teszi, midőn a' Nagyoltár lépcsőjén térdelő Montarkhánek felkenetett fejére a' Szent István' régi koronáját a' Papi kezek felteszik. Az a' felsőges csendesség, a' melly ezen Szent munkát méltóságosítja, egyszerre meglepi a' néző' figyelmét, s úgy tetszik neki, mint ha éppen ezen mesteri festések körébe volna befoglalvatva, s az ő gondolataiban éppen azon kegyes érzések elevenülnék fel, mint a' mellyek a' mesterségesen össze alkalmaztatott s legnagyobb innepi nemes soleannitást mutató személyeknek kedves elevenségű ábrázat-vonásaikból kisérgülnek. A' szent Korona, a' Byzantiumi koronázási polást, egészen a' telyes valóság szerint vagynak festetve; a' nemzeti drága öltözetek, színek és világosítá-

sok, telyesen a' felséges tárgyhoz lévén alkalmaztatva, tökéletessítik a' drága képeket, a' mellyeknek szemlélését nem örömet hagyják oda a' nézők. A' festésben megjelenő személyek mind csupa Portraetek.

A' másik festéshez fordúlván a' néző, egészen ellenkező indulatoktól lepetik-meg figyelme. A' legrettenetesebb csatázások heves zivatarai között találja lenni magát; az a' halál' szemei közzé megvetéssel néző vitézi bátorság, a' melly Szigeth nemesség oltalmazójának tekinteteikben lángol, az a' felséges elszánás, hogy a' hazaért meghaljon, a' melly Zrininek hősi tekintén mély komolysággal mutatja magát, megrázkodtatják a' nézőt; a' hirtelen kezdődő verekedés, a' verekedőknek azon szempillantati egymással lett találkozása, a' csata kimencetclének félelmes gyanításával töltik-el a' nézőnek szívét. Ez a' szempillantat nagyon megillető; szerencsésen van alkalmaztatva, szépen megfelel a' mester-mív' tehetőségének; akár merre vesse szemeit a' néző, elől hátul foglalatosságot talál figyelme, a' hova tartoznak megkülönböztelve a' csatázóknak nemzetiségei, ábrázati vonásaikban, magok viselkedésben, és ruházatjokban, mellyek mind igen méltók a' figyelemre, 's a' t.

Egy szóval tagadhatatlan az, hogy az új mesteri-mívek ezen két festések által nagy lépést tettek előfelé, 's azt mutatják, hogy azon kérdés, hogy valyon alkalmasak legyenek-e a' későbbi idők a' valóságos mester-mív bánásra, többé nem tartathatik Problemának.

Felséges Urunk és Aszszonyunk is meg szemlélni méltoztattak ezen festéseket, 's azokkal való Felséges megelégedéseket a' mív-mester előtt kegyelmesen kinyilatkoztatták.

A' festések, minkeelőtte a' magok elhatároztatásának helyére. Ieküldtetné-

nek, a' mív mesternek néhány más munkájival egyetemben, mint már más nagy városokban is történt, egy a' Biber-bátyán évégre készült épületben, hol a' világosítás minden felől jól eshetik, a' mester-míveket kedvellő közönség' nézésére kitétetnek, 's az épület Május' elején a' nézőknek megnyitattik. Az épület felállítására kívántató költségre nézve a' bémenetelért való fizetés egy Bécsi becsü forint leszen.

Magyar Ország.

Esztergomból Aprl. 7-kén 1825-ben: — „Hozzáhasonlíthatatlan innepi pompa mene itt a' mai napon véghez ezen Erseki Fő Tisztelendő Káptalanban. Tudniillik mind azok a' nyolcz Fő Tisztelendő Kánonok Urak, kiket Császár és Király Ó Felső Márcz. 5-dikén kegyelmesen kinevezni méltoztatott vala, a' magok Kánonoki székekbe beiktattattak. Úgy mint:

1) F. T. Schneider József Úr ki a' Budán 1822-ben meghalálozott néhai F. T. Vrana István Úr helyébe

2) F. T. Miskolczi Márton Úr, ki a' Nagy Szombathban 1823-ban kimúlt Méltos Báro F. T. Perényi Imre Úr helyébe

3) F. T. Stankovics Antal Úr, ki a' Szepesi Püspökségre kineveztetett Méltos és F. T. Belik József Úr helyébe

4) F. T. Adamkovics Úr ki a' Vácz Püspökségre kineveztetett Gróf és F. T. Nádasdy Ferencz Úr helyébe

5) F. T. Iványi János Úr, ki a' Sz. Pölteni Püspökségre által tetett Méltos és F. T. Pauer József Úr helyébe

6) Fő T. Majthényi Antal Úr ki a' Posonyi Praepostságra által ment F. T. Strajter József Úr helyébe

7) F. T. Haulik György Úr, ki az 1824-ben Nagy Szombathban meghalt Gróf és F. T. Csáky Miklós Úr helyébe, és

8) F. T. Németh György Úr, ki az 1824-ben Sz. Benedeken meghalálozott F. T. Prikkel János Úr helyébe, nevezettek-li.

A' Béilitási munkát hivatalával meg-egyezőleg Fő Tisztelendő Talabér Úr az Érseki F. T. Káptalan' Kántora és Kánonokja vitte véghez; a' melynek végződése után Primás Ó Herczegsége a' maga egész Fő Tisztelendő Káptalanját bőséges úri ebédhez méltóztatta, 's ekképpen a' maga' örvendezését a' Káptalan eránt megbizonyította.

Császár és Király Ó Felsege Tekintetes Felner Benedek Urat, Pest Sz. R. Város Konzulját Magyar Országai Nemes-séggel megtisztelni kegyelmesen méltóztattott.

Pestről Április' 9-dikén így írának:

Sajnos érzés lepte el szívünket, midőn Mártius' 31-dikén a' futó hírből hal-lottuk, és a' feltornyzott füstből észre vettük, hogy a' Rákos patak partjának dombján helyezettett Péczel derék nemes lakás és népes Helység tűz veszedelemben vagyon: de még inkább nevedett sajnálkodásunk, midőn szemmel látott tanúnak bizonyításából értettük: hogy mintegy 40-nig való paraszt ház, több nemes Úri há-zak, Méltóságos Gróf Ráday Pál Úrnak fő Kastélya és gazdaságos épületei, a' Re-form. templom, a' Predikátor és Oskola

Legyzés. — A' ki a' M. Kurirt ez osztendőnek hátra lévő részére, magának megküldetni kívánja, folyó Április 1-ső napjától December' végéig 21 B. becsű forintokat küldeni ne terheltessék érte.

ház elégett. A' rettenetes nagy szél a' Hely-ségnek felső részében támadott tüzet oly erővel és sebességgel vitte végig, hogy annak emberi erő sehol ellent nem állha-tott; csak a' lángok között ragadhatott ki egygyilk másik valamicskét vagyonából, de nagyobb részét a' tűz emésztette meg. Így elégett az otthon nem volt Grófnak ritka és drága képgyűjteménye, és az Emble-mákról 's azokat díszesítő Magyar versek-ről nevezetes Péczeli palota is leégett. Nagy szerencse, hogy a' jeles bibliotheka, melly országos kár lett volna, megmaradott! Illy köz veszedelemben érzékenypél-dát adott Tiszt Tóby Mihály helybeli Predikátor Úr, a' ki az első lárnára a' tűz támadásának helyére sietett, és Hall-gatóit a' megmentésre hathatósan serken-tette: de nagyobb veszedelem fenyegetvén, midőn látá, hogy a' dühös szél a' tüzet továbbragadta, 's már önnön lakását is környékezi, haza fut, 's mint édes atya, beteges ágyban fekvő gyermekét felöleli 's bátorságos helyre viszi. Azután vissza ment, és az Eklésiának nagy becsű szent edényeit vitte ugyan azon bátorságos hely-re. Így mind atyai, mind papi kötelessé-gének eleget tévén, szomorú szívvel kény-telenítettett szemlélni majd minden jószá-gainak elégsét.

Hasonló véletlen szerentsétlenség ér-te Méltos Gróf Festetics János Úr-nak Rákosi jószágát, hol Április 5-dikén a' cseléd vigyázatlansága által tűz támad-ván, minden gazdaságbeli épületeket, is-tállókat, és a' szép Kastélynak fedelét is megemésztette.